

LAUSUNTO

Helsinki, 11.10.2019

SOSIAALI- ja TERVEYSVALIOKUNTA

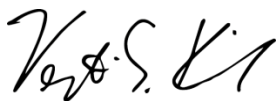
Viite: HE 43/2019 vp

Asia: Asiantuntijakuuleminen hallituksen esityksestä eduskunnalle pienten eläkkeiden korottamista koskeviksi laeiksi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveyspoliittinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 233 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä 76 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja: erityisasiantuntija Anna Järvinen, anna.jarvinen@soste.fi, puhelin 050 586 5677

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas

pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

LAUSUNNON KESKEINEN SISÄLTÖ

- SOSTE kannattaa ehdotettuja korotuksia pieniin eläkkeisiin.
- Esitys sisältää oikeansuuntaisia ehdotuksia eläkkeensaajien toimeentulon parantamiseksi. Köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämiseksi on etuuskien tason parantamista jatkettava pitkäjänteisesti. Lisäksi pienituloisten elinkustannuksia tulee alentaa, muun muassa laskemalla sairastamisen kuluja.

SOSTE kannattaa pienten eläkkeiden korotuksia

Esityksen tavoite eläkkeensaajien toimeentulon turvaamisesta, köyhyyden ja osattomuuden vähentämisestä sekä tasaisemmasta tulojaosta on kannatettava. SOSTEn ja sen jäsenjärjestöt ovat jo pitkään esittäneet huolensa etuuskien matalasta tasosta ja vaatineet toimia köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämiseksi. Esitys sisältää oikeansuuntaisia ehdotuksia eläkkeensaajien toimeentulon parantamiseksi. Ehdotusten arvioidaan laskevan hieman pienituloisuusastetta ja gini-kerrointa.

SOSTE kannattaa esityksessä ehdotettuja korotuksia pieniin eläkkeisiin. Kansaneläkkeen täyttä määrää ehdotetaan korotettavan 34 eurolla kuukaudessa ja takuueläkkeen täyttä määrää 50 eurolla kuukaudessa. Myönteistä on myös, että nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisessa kuntoutuksessa olevan kuntoutusrahan määriä nostetaan niin, että ne säilyvät samalla tasolla takuueläkkeen kanssa. Takuueläkkeen korotus nostaa myös työkyvyttömyyseläkkeen lepäämäänjättämisen minimiansaintarajaa, mikä mahdollistaa hieman nykyistä suuremmat ansiot työkyvyttömyyseläkkeellä oleville.

Kannatettavaa on myös, että eläkkeensaajan asumistukea ehdotetaan muutettavaksi niin, että esityksen mukainen korotus eläketuloihin ei juurikaan vaikuttaisi eläkkeensaajan asumistukeen ja vähentäisi käytettävissä olevien tulojen nousua. Yleistä asumistukea saavilla noin 6 000 eläkkeensaajaruokakunnalla asumistuki voi kuitenkin laskea 0-17 euroa kuukaudessa, jolloin eläkkeen korotus ei nosta heidän kohdallaan käteen jäävää summaa täysimääräisesti.

On tärkeää, että muutosten esitetään tulevan voimaan ilman hakemusta. Näin kaikki etuuteen oikeutetut saavat korotuksen ilman että heidän tarvitsee olla tietoisia asiasta ja erikseen hakea korotusta etuuteensa.

Etuuksien korotusten rinnalla on jatkuvasti pohdittava sitä, miten pienituloisten kulutuskorissa tärkeimpien hyödykkeiden hintojen nousu voidaan pitää kurissa. Esimerkiksi asuntopolitiikalla on tuettava kohtuuhintaista asumista ja sitä kautta pienituloisten toimeentuloa.

Monille eläkkeensaajille myös sairastamisen hinta on keskeinen toimeentulovaikeuksia aiheuttava tekijä. Kaikilla ihmisille on taattava mahdollisuus saada tarpeenmukainen hoito ja lääkitys. Kesken jäänyt sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksulainsäädännön uudistustyö on aloitettava pikaisesti ja siinä on hyödynnettävä aiemmassa valmistelutyössä tehtyä työtä. Terveyskeskusmaksut tulee poistaa. Maksukatot pitää yhdistää palvelu-, matka- ja lääkemaksuissa, ja taso puolittaa 785 euroon vuodessa, mikä vastaisi takuueläkkeen tasoa. Palveluasumisen maksut on yhtenäistettävä ja asiakasmaksujen kohtuullistamisen velvoittavuutta tulee vahventaa, jos asiakkaan elämäntilanne sitä vaatii. Lisäksi asiakasmaksujen enimmäismaksun taso tulee määritellä valtakunnallisesti, mutta maakuntien tulee voida periä niitä pienempiä asiakasmaksuja.